

SREDNJI DETEL *Dendrocopos medius*

Middle Spotted Woodpecker – one individual observed on 5 Nov 2008 on southern slope of Ahac, approx. 600 m a.s.l. above Ilirska Bistrica and on the margin of Snežnik plateau (UTM VL44, SW Slovenia)

Slika 11 / Figure 11: Srednji detel / Middle Spotted Woodpecker *Dendrocopos medius*, 5.11.2008, nad Ilirsko Bistrico. Foto: A. Jagodnik

Ahac (UTM VL44) je izletniški vrh tik nad mestom Ilirska Bistrica. Na južnem pobočju je poraščen z mešanim gozdom črnega bora *Pinus nigra*, hrasta *Quercus* sp., bukve *Fagus sylvatica* in smreke *Picea abies*. Iz družine žoln tu pogosto vidavam črno *Dryocopus martius* in zeleno žolno *Picus viridis*, pivko *Picus canus* ter velikega detla *Dendrocopos major*, medtem ko srednjega detla še nisem srečal. Dne 5.11.2008 sem naletel na osebek srednjega detla na hrastu nekje na sredini pobočja (~600 m nm.v.). Niže v bližini so tudi že sadovnjaki. Ko sem ga fotografiral, sem sprva mislil, da gre za mladega velikega detla, ki ga je tu pogosto videti, ob podrobnejši analizi fotografije pa se je izkazalo, da gre za srednjega detla (slika 11). V tem času so sicer veliki detli že dolgo pregoljeni in zamenjava ni možna (srednji detel ima proge na bokih in nima zaprte črne proge na vratu itd.). Iz časa selitve mi ni znan noben podatek iz naše regije.

Aleš Jagodnik, Ilirska Bistrica, Slovenija, e-mail: info@ajo.si

RUMENA PASTIRICA *Motacilla flava*

Yellow Wagtail – two flew over Mt Zvoh (1971 m nm.v.; UTM VM62, N Slovenia) on 13 Sep 2007

Dne 13.9.2007 sem se po dopoldanskem obročkanju ptic na Krvavcu odpravil na vrh Zvoha (1971 m nm.v.; UTM VM62). Tam je manjše umetno akumulacijsko jezerce, ki je namenjeno zasneževanju smučarskih prog v zimskem času. Razen vriskaric *Anthus spinolleta* in šmarnic *Phoenicurus ochruros* ni bilo videti drugih ptic. Bilo je delno jasno in toplo za tisti čas. Nenadoma me je v daljavi, in to v zraku, presenetilo značilno oglašanje rumene pastirice. Čakal sem, da se bom lahko od blizu prepričal, za koliko osebkov gre. Kmalu sem nad seboj zagledal dve, ki sta naredili dva kroga nad jezercem in nato nadaljevali let proti jugozahodu. Opazovanje je zanimivo zato, ker sta bili pastirici opazovani na tej nadmorski višini (~2000 m nm.v.). Zanesljivo sta bili na selitvi, ker je omenjena vrsta tipično nižinska.

Dare Šere, SCOP, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dsere@pms-lj.si

ŠMARNICA *Phoenicurus ochruros* & SKALNA LASTOVKA *Ptyonoprogne rupestris*

Black Redstart & Crag Martin – On 26 Jun 2006, a Black Redstart was noticed to nest in a nest of Crag Martin in Belca gorge near Mojstrana (UTM VM14, NW Slovenia) (five warm eggs); the same was noticed again on 15 Jun 2008

Slika 12 / Figure 12: gnezdo šmarnice / Black Redstart nest, 26.6.2006, soteska Belce pri Mojstrani. Foto: D. Sere

Dne 26.6.2006 sva imela z našim zunanjim sodelavcem Rudijem Tekavčičem običajni vsakoletni pregled gnezdilcev Belce pri Mojstrani (UTM VM14). Skalne lastovke so že valile v dveh gnezdih, v vsakem po pet jajc. Presenetilo pa je naju tretje gnezdo, kjer navadno gnezdi tretji par skalnih

lastovk, saj sva opazila, da je gnezdo nadgrajeno (slika 12). Kmalu sva ugotovila, da je gnezdo skalne lastovke iz prejšnjih let nadgradila šmarnica, ki se je ves čas pred nama svarilno oglašala. Pogled v to gnezdo je povedal vse: v gnezdu je bilo pet toplih belih jajc, ta barva pa je tudi značilna za šmarnico. Ko so se šmarnice že speljale, sem njihovo gnezdo odstranil iz gnezda skalne lastovke in ta je spet uspešno gnezdila v letu 2007 in 2008. V letu 2007 so skalne lastovke spet uspešno gnezdile v vseh svojih gnezdih. Na isti lokaliteti sva bila z Rudijem 15.6.2008. Tokrat je šmarnica vnovič zasedla gnezdo skalne lastovke in v njem so bili že popolno operjeni mladiči. Razlika je bila samo v tem, da je tokrat zasedla drugo gnezdo skalnih lastovk kot v letu 2006.

Dare Šere, SCOP, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dsere@pms-lj.si

BRŠKINKA *Cisticola juncidis*

Zitting Cisticola – one individual observed at Iški morost on Ljubljansko barje (UTM VL69, central Slovenia)

Dne 12.10.2008 sem obiskal ornitološki rezervat Iški morost na Ljubljanskem barju (UTM VL69). Tam sem sprva iz opazovalnice opazoval kozice *Gallinago gallinago* in velikega srakoperja *Lanius excubitor*. Nato sem iz daljave zaslišal neznano ptičje oglašanje, ki pa se mi je vse bolj približevalo. Ker je ptica pristala le nekaj metrov od opazovalnice, sem brez težav ugotovil, da gre za brškinko, ki je v Sloveniji znana predvsem iz Primorske. Delo Ptice Ljubljanskega barja zanj navaja status izginule gnezdilke (TOME *et al.* 2005).

Matej Gamser, Na griču 3, SI-3202 Ljubečna, Slovenija, e-mail: matej.gamser@gmail.com

ČRNOČELI SRAKOPER *Lanius minor*

Lesser Grey Shrike – a pair feeding the young observed on 7 Jul 2006 between Škrilje and Zemelj (UTM WL25, Bela krajina, SE Slovenia)

Slika 13 / Figure 13: Črnočeli srakoper / Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, 7.7.2006, Zemelj – Škrilje, Bela krajina. Foto: D. Šere

Dne 7.7.2006, ko sem v Beli krajini opazoval ptice med vasjo Škrilje in Zemelj (UTM WL25), sem zaslišal svarilno oglašanje srakoperja. Na cesti je sicer pristal rjavi srakoper *Lanius collurio*, vendar se mi je zdelo, da je oglašanje bolj močno in odločno, pa tudi iz druge strani je prihajalo. Na sredini travnika sem nato na grmu zagledal dva odrasla črnočela srakoperja. Ko sta se spreletela, sem opazil, da hranita tri speljane mladiče. Starša sta jih tako intenzivno hranila, da se nista dala motiti, in uspelo mi je narediti tudi nekaj dokumentarnih posnetkov (slika 13). Podatek o gnezdenju te vrste v Beli krajini je zanimiv zato, ker je ta nekdanj tako številna vrsta v Sloveniji skoraj izginila. Pri pregledovanju slik pa sem tudi opazil, da ima eden od staršev neobičajno veliko črnine na čelu, saj je ta segala skoraj do vrha glave. Iz literature sem razbral, da gre v takem primeru za samca.

Dare Šere, SCOP, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dsere@pms-lj.si